

Valutaeffekter i sjømatindustrien 2017 og første halvår av 2018

Thomas Nyrud

Om prosjektet

Denne presentasjonen er del av et fireårig FHF-prosjekt med tittelen «Hvordan påvirker valutaendringer prestasjon og konkurranseposisjon i norsk sjømatnæring i perioden 2016-2019?». Prosjektet viderefører metodikk og indikatorer utviklet i et tidligere FHF-prosjekt, der det ble sett på valutaeffekter i sjømatindustrien over perioden 2000 – 2015.

Link til prosjektets hjemmeside (med tidligere leveranser)*:

<https://fhf.no/prosjektdetaljer/?projectNumber=901325>

Link til tidligere prosjekt:

<https://www.fhf.no/prosjektdetaljer/?projectNumber=901214>

*På prosjektets hjemmeside ligger det også en rapport som er tilknyttet denne presentasjonen. I rapporten går vi nærmere inn på tolkningen av de ulike figurene og hva de viser oss.

Prosjektets målbeskrivelse

Prosjektet skal bidra til økt kunnskap om hvordan svingninger i den norske kronen påvirker prestasjonen og konkurranseposisjonen til den norske sjømatnæringen. Det skal gi forbedret evne til å predikere konsekvenser av fremtidig valutauro, og gi et årlig valutakorrigert bilde av prestasjonen til sentrale aktører i sjømatnæringen.

Innholdsfortegnelse

1. Kronekursens utvikling
2. Totalt og per sektor
3. Torsk, hyse og sei
  - a) Produkter av torsk
  - b) Produkter av hyse
  - c) Produkter av sei
4. Konvensjonelle produkter
5. Sild og makrell
  - a) Produkter av sild
  - b) Produkter av makrell
6. Laks
  - a) Produkter av laks
7. Konkurransesituasjonen overfor andre sjømatprodusenter

Kronekursens utvikling

Kronekursens utvikling

De fire viktigste handelsvalutaene innen norsk sjømateksport er euro, US dollar, britiske pund og japanske yen. I perioden 2010 - 2015 ble cirka 80 % av eksporten gjort opp for i en av disse fire valutaene. Ser vi bort fra oppgjør i norske kroner, stiger denne andelen til 97 %.

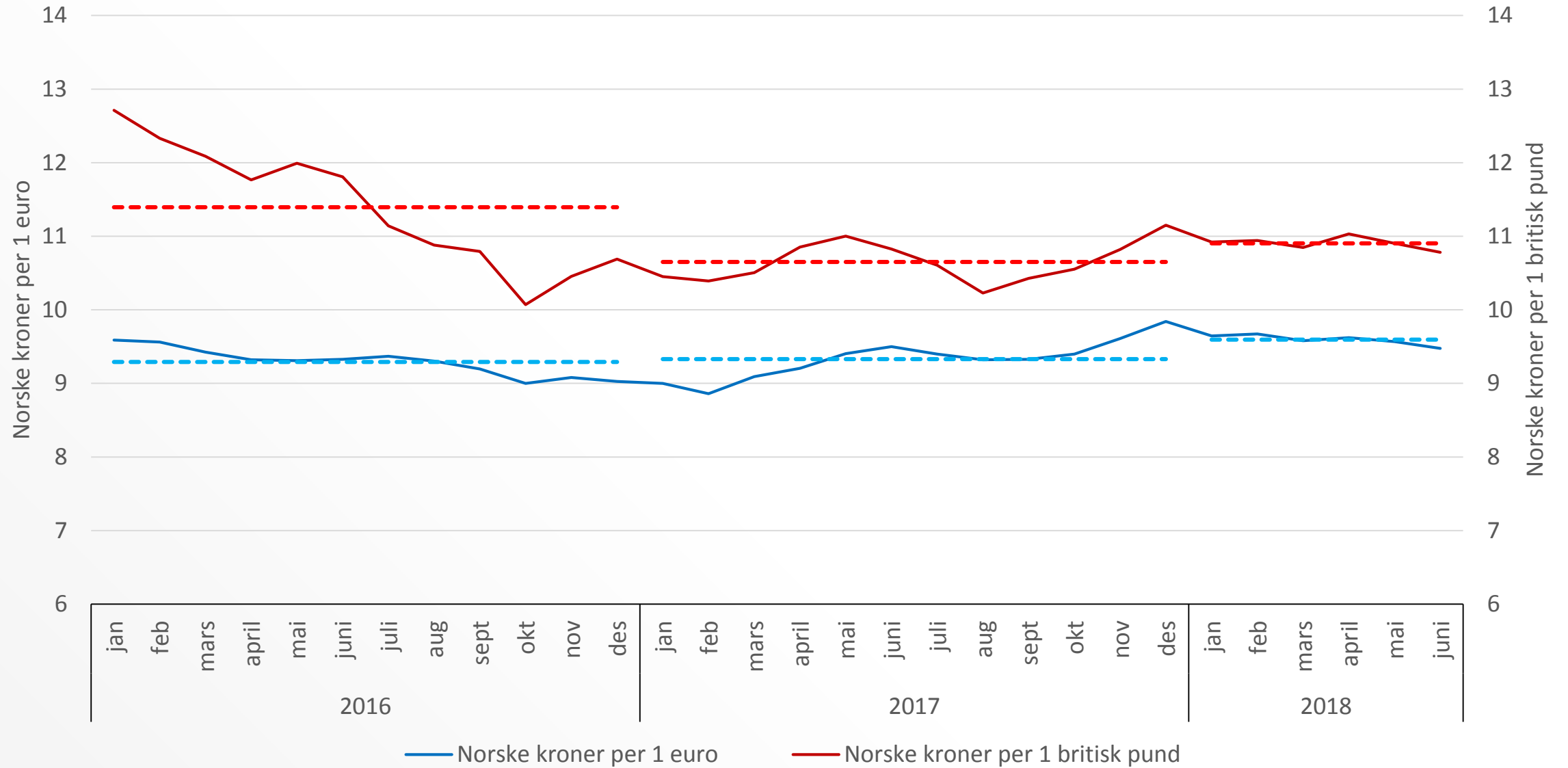
Figurene i denne seksjonen viser vekslingskursen mellom NOK og disse fire valutaene. En høyere verdi i figurene betyr at kronen svekker seg, en lavere verdi at den styrker seg. En svakere krone innebærer at man får flere kroner igjen per euro, dollar osv. Dette er bra hvis man har inntekter i utenlandsk valuta. Samtidig betyr det at man må betale mer i norske kroner for disse valutaene. Dette vil gjøre innkjøp fra utlandet dyrere.

Kronen svekket seg mye i 2014 og 2015 når oljeprisen falt. Spesielt kraftig var svekkelsen mot dollar, på opp mot 50 % fra våren/sommeren 2014 til inngangen av 2016. Men svekkelsen slo også bredt ut mot andre valutaer. Mot dollar har kronen gradvis styrket seg noe igjen de senere årene, men er enda langt unna nivået fra før 2014. Styrkingen henger sammen med at oljeprisen igjen har begynt å hente seg opp, med en stigning fra 45-50 dollar fatet i juni 2017 til 70-75 dollar fatet i juli 2018.

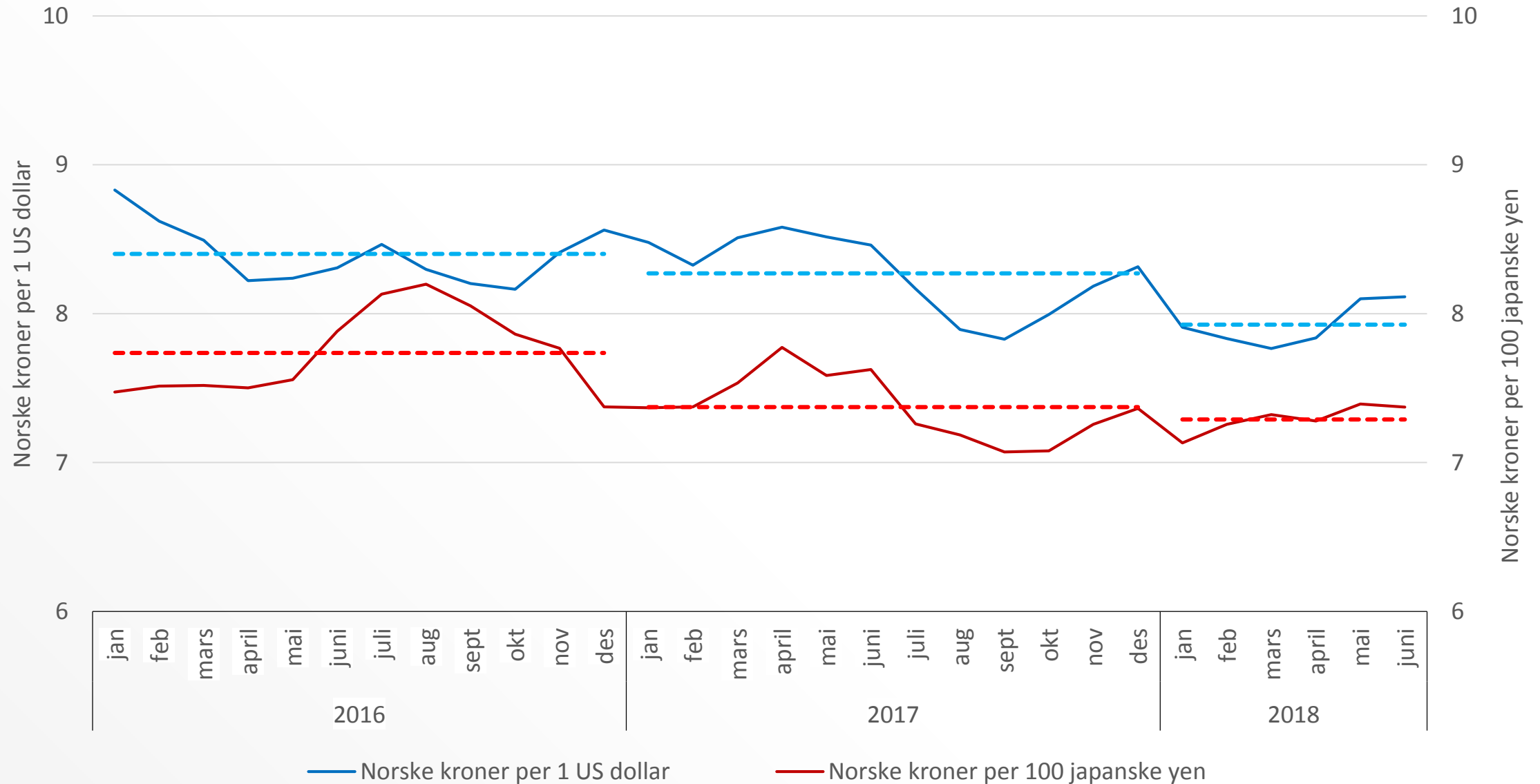
Kronen har også styrket seg noe igjen mot japanske yen fra 2016. Mot euroen styrket kronen seg noe gjennom 2016, men har i ettertid vist tegn til en videre svekkelse. Inn i 2018 har kronen igjen styrket seg noe mot euroen. Det britiske pundet falt kraftig i verdi gjennom 2016 som følge av urolighetene rundt Storbritannias utmelding fra EU. Dette reverserte mye av kronesvekkelsen i 2014 og 2015. Fra 2017 og utover har kronen igjen gradvis svekket seg mot pundet.

Figurene viser utviklingen på månedsbasis. De stiplede linjene viser vekslingskursen målt som årsgjennomsnitt.

Norske kroner mot euro og britiske pund

Norske kroner mot US dollar og japanske yen

Totalt og per sektor

Forklaring av figurene

Denne seksjonen inneholder to typer figurer: Valutakursindekser og analyser av eksportverdi.

Valutakursindeksene

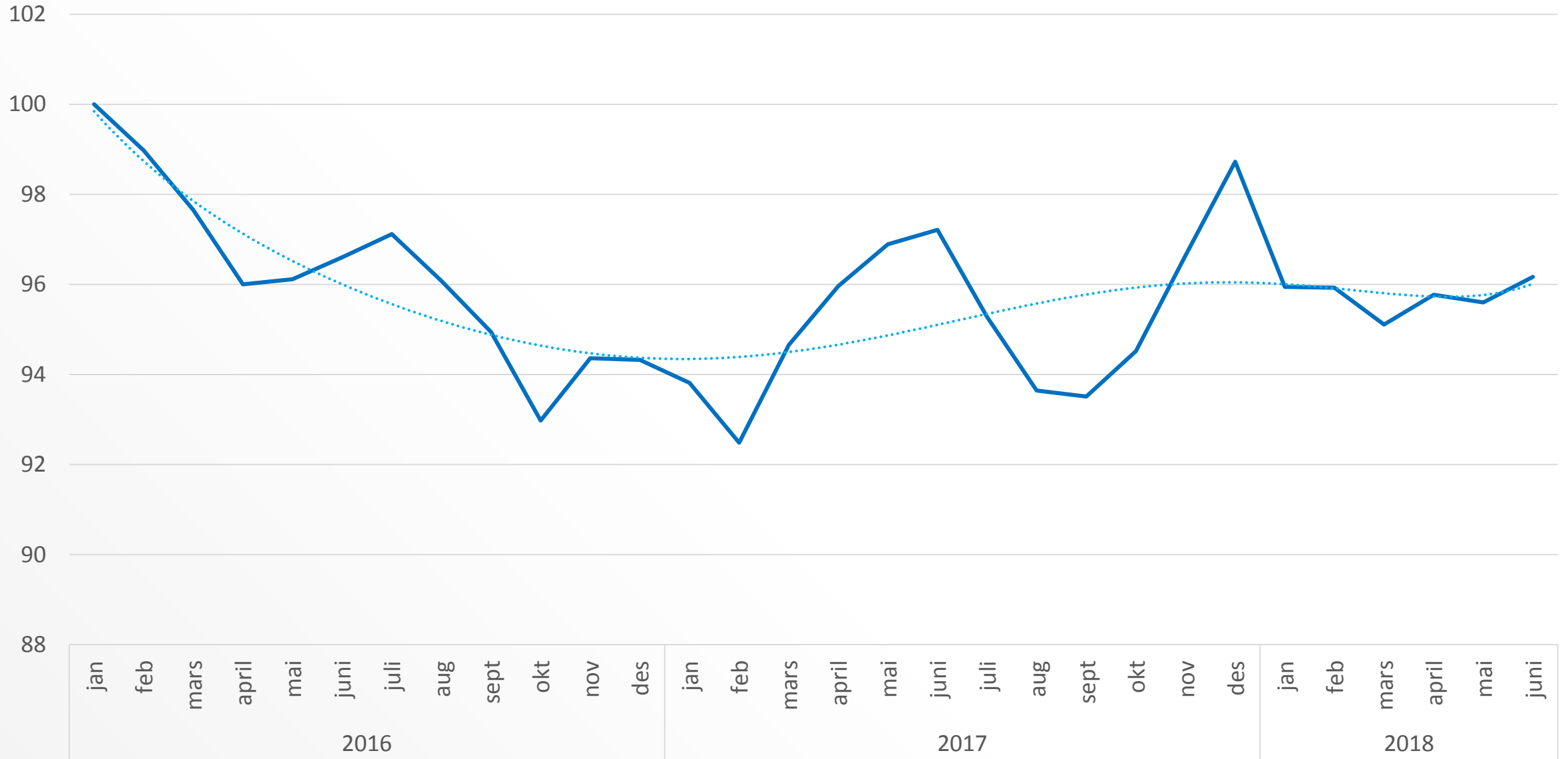
Indeksene er et vektet gjennomsnitt av de handelsvalutaene som brukes ved salg/eksport i den delen av sjømatindustrien som indeksen er merket med.

Indeksen er satt med januar 2016 som basetidspunkt (=100). En høyere verdi i indeksen betyr at denne handelsvektede kronkursen svekker seg, mens en lavere verdi betyr at den styrker seg. Én mulig tolkning av indeksen er at den måler utviklingen i internasjonal konkurransekraft hos den delen av sjømatindustrien den beskriver. En høyere indeksverdi vil da indikere forbedret konkurransekraft, mens en lavere verdi indikerer forverret konkurransekraft.

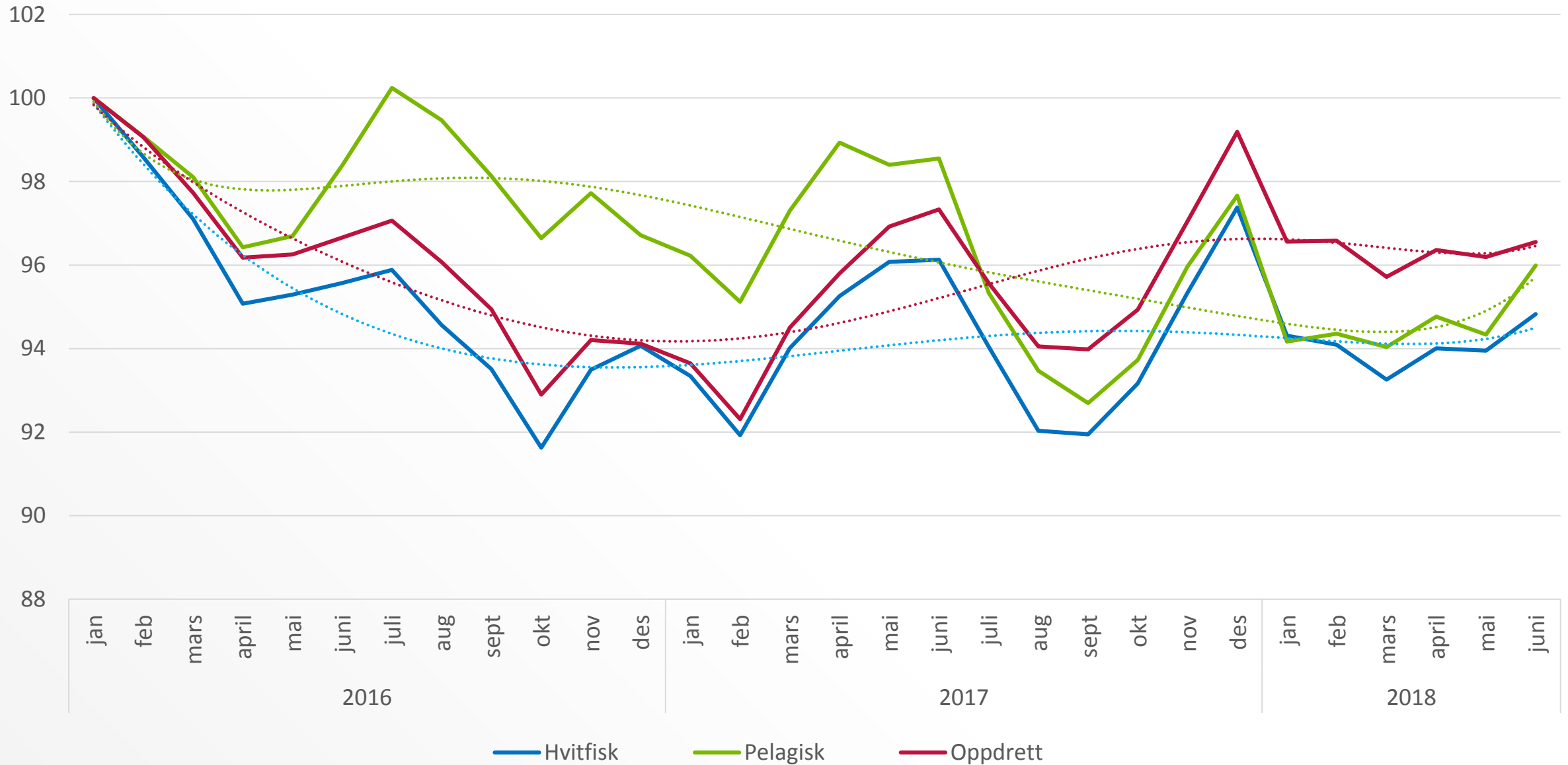
Analyse av eksportinntektene

Dette er en enkel modell som beregner den direkte effekten valutakursendringer kan ha på verdien av sjømateksporten fra år til år. Vi har sett på 2017, som er sammenlignet mot 2016, og første halvår 2018 som er sammenlignet mot første halvår 2017. Modellen er en såkalt kontrafaktisk analyse, der vi sammenligner den reelle utviklingen i eksportverdien (søylene til venstre) med en hypotetisk utvikling der kronkursen holdes fast mellom periodene (søylene til høyre).

Valutakursindeks - all sjømat

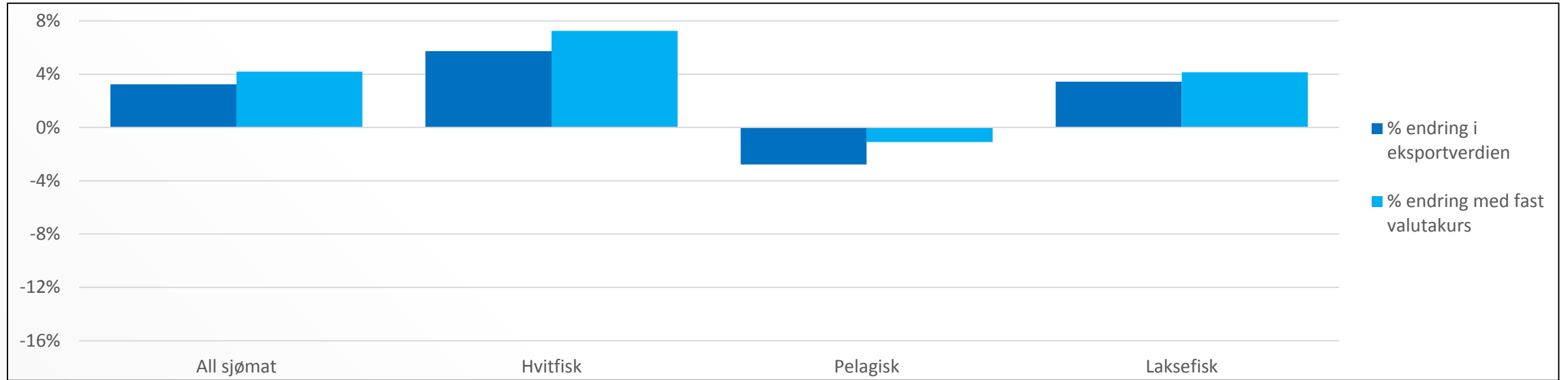

Valutakursindeks - per sektor

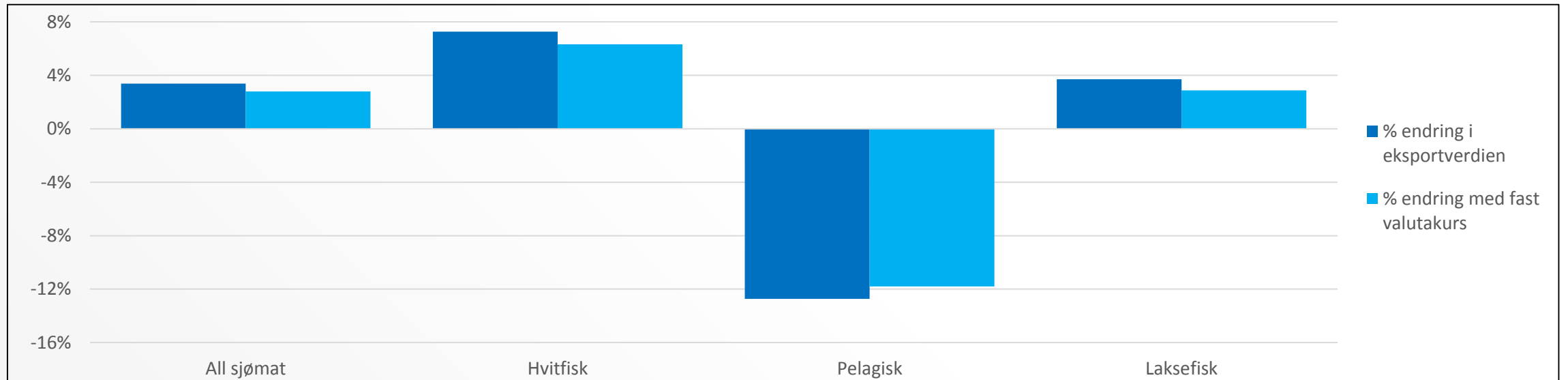

Eksportverdi - Totalt og per sektor

Endring 2016 -> 2017

Endring f.h. 2017 -> f.h. 2018

Torsk, hyse og sei

Forklaring av figurene

Denne seksjonen inneholder to typer figurer: Valutakursindekser og analyser av eksportverdi.

Valutakursindeksene

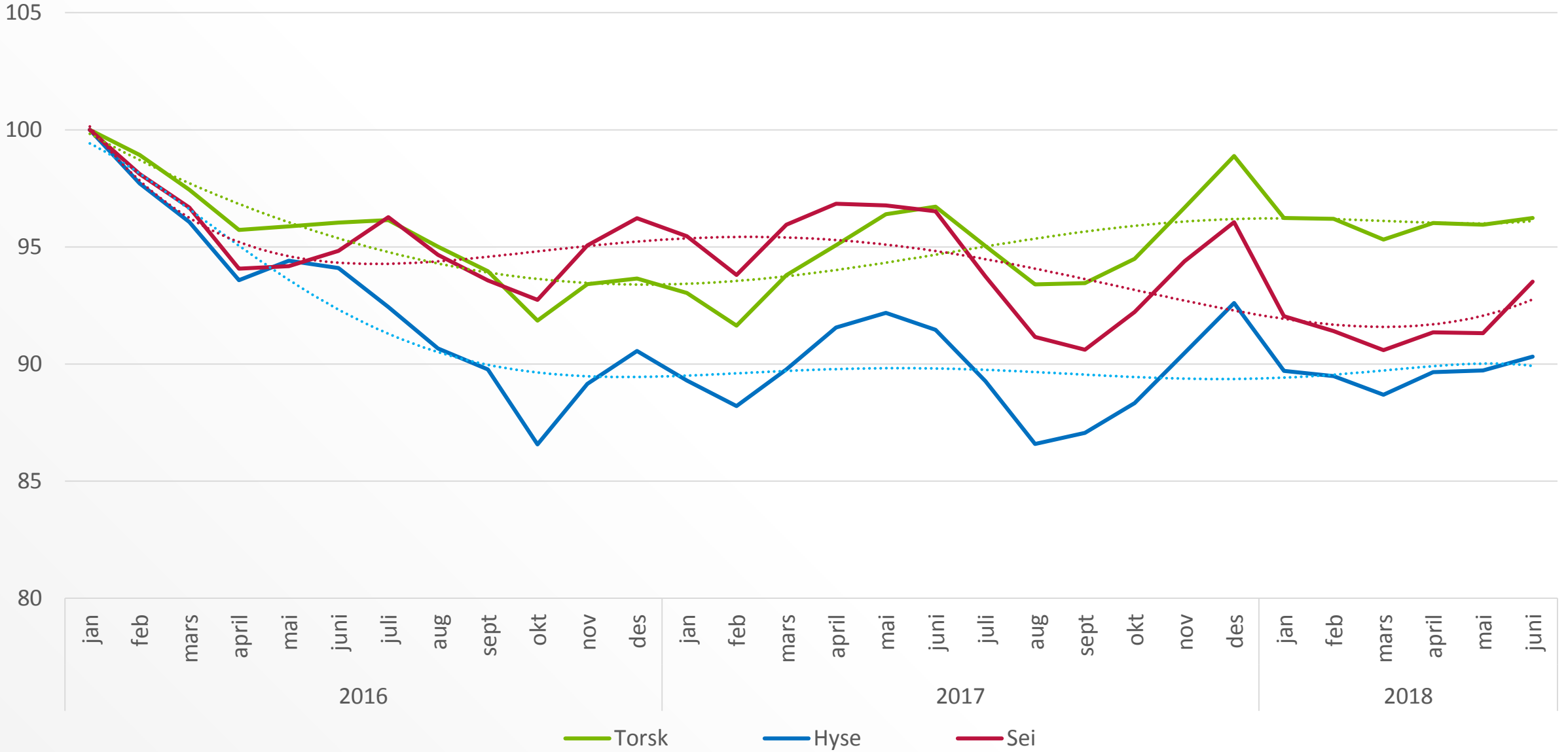
Indeksene er et vektet gjennomsnitt av de handelsvalutaene som brukes ved salg/eksport i den delen av sjømatindustrien som indeksen er merket med.

Indeksen er satt med januar 2016 som basetidspunkt (=100). En høyere verdi i indeksen betyr at denne handelsvektede kronkursen svekker seg, mens en lavere verdi betyr at den styrker seg. Én mulig tolkning av indeksen er at den måler utviklingen i internasjonal konkurransekraft hos den delen av sjømatindustrien den beskriver. En høyere indeksverdi vil da indikere forbedret konkurransekraft, mens en lavere verdi indikerer forverret konkurransekraft.

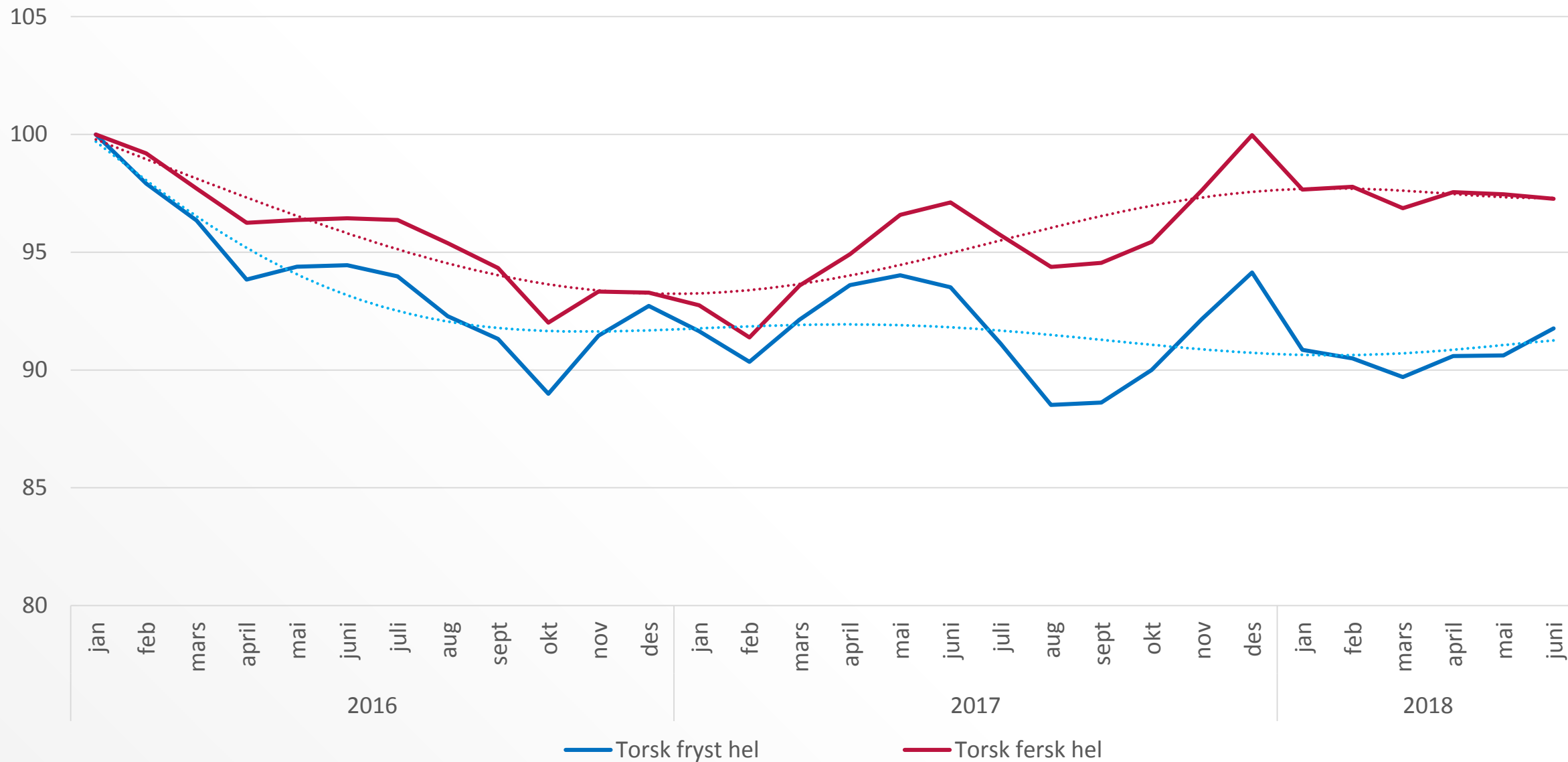
Analyse av eksportinntektene

Dette er en enkel modell som beregner den direkte effekten valutakursendringer kan ha på verdien av sjømateksporten fra år til år. Vi har sett på 2017, som er sammenlignet mot 2016, og første halvår 2018 som er sammenlignet mot første halvår 2017. Modellen er en såkalt kontrafaktisk analyse, der vi sammenligner den reelle utviklingen i eksportverdien (søylene til venstre) med en hypotetisk utvikling der kronkursen holdes fast mellom periodene (søylene til høyre).

Torsk, hyse og sei – Alle produkter

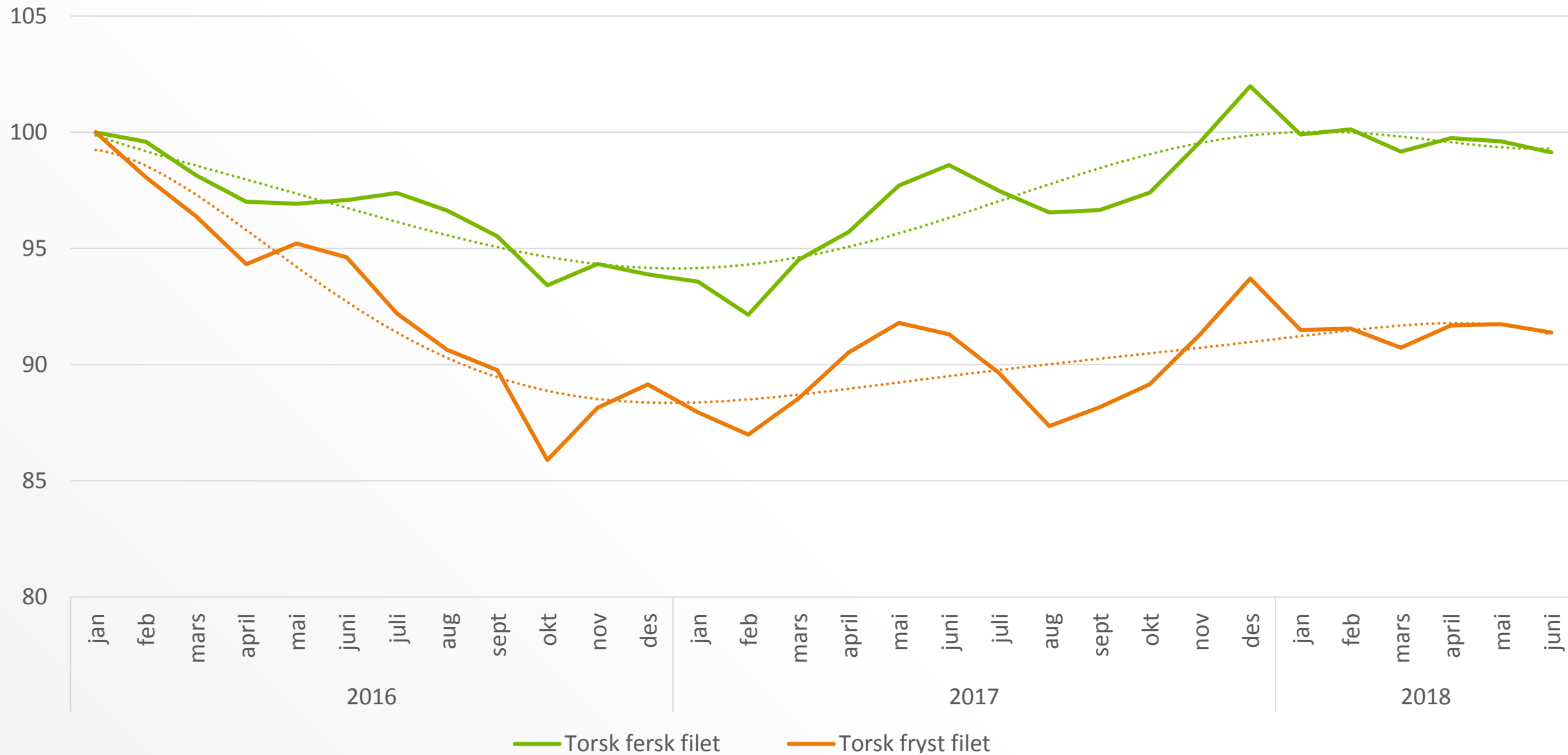

Produkter av torsk

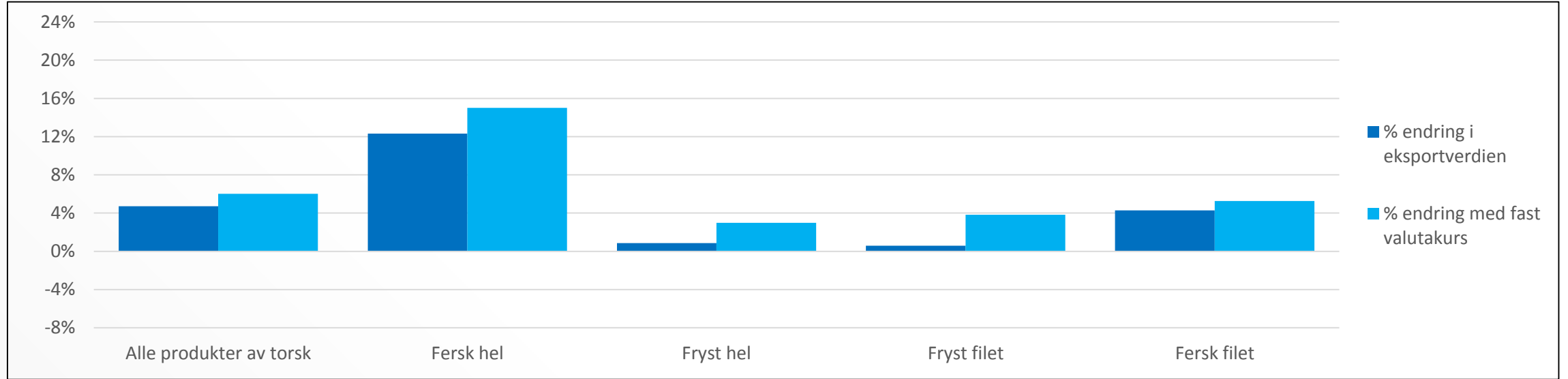

Produkter av torsk

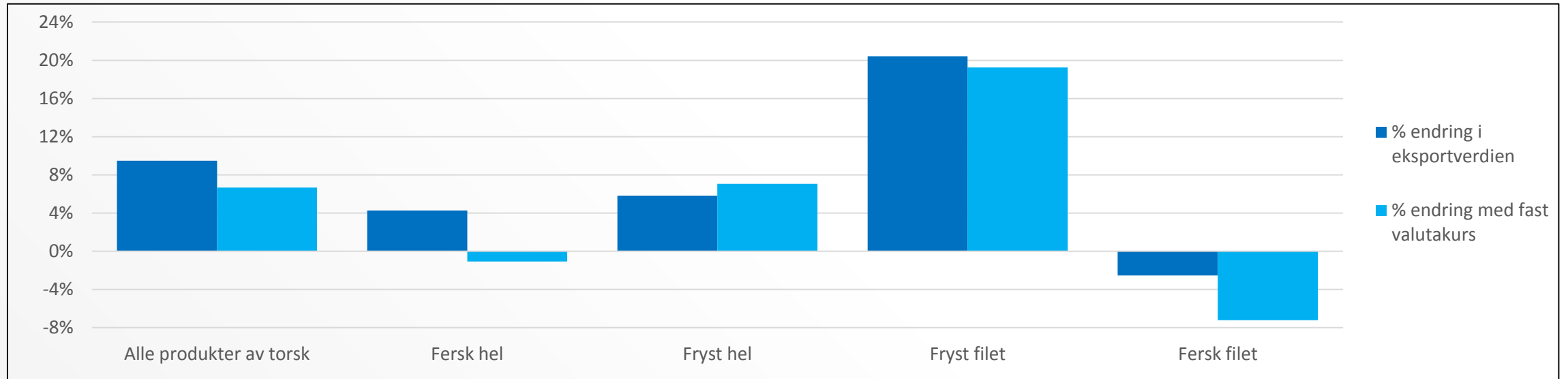

Eksportverdi – Produkter av torsk

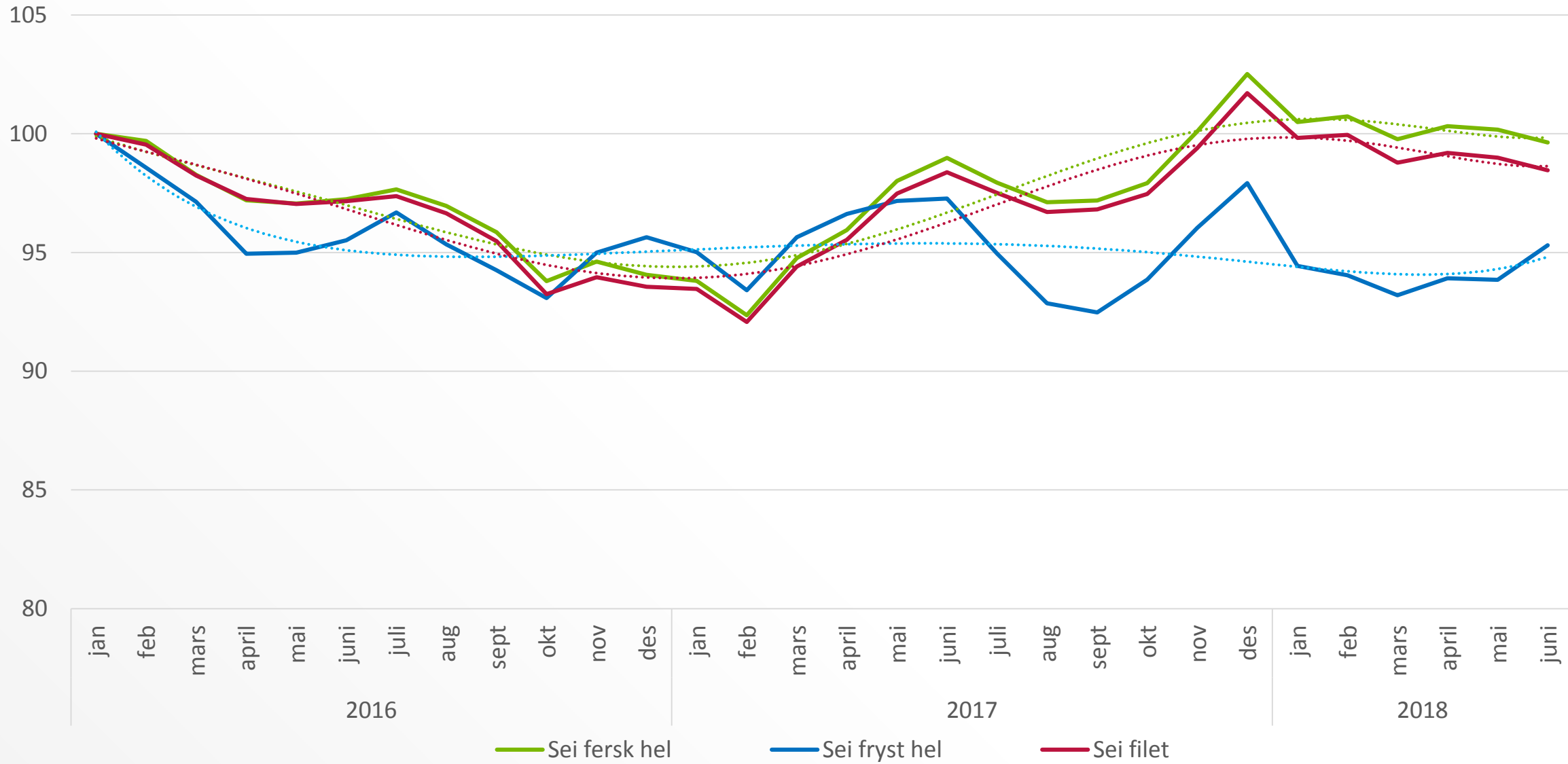
Endring 2016 -> 2017

Endring f.h. 2017 -> f.h. 2018

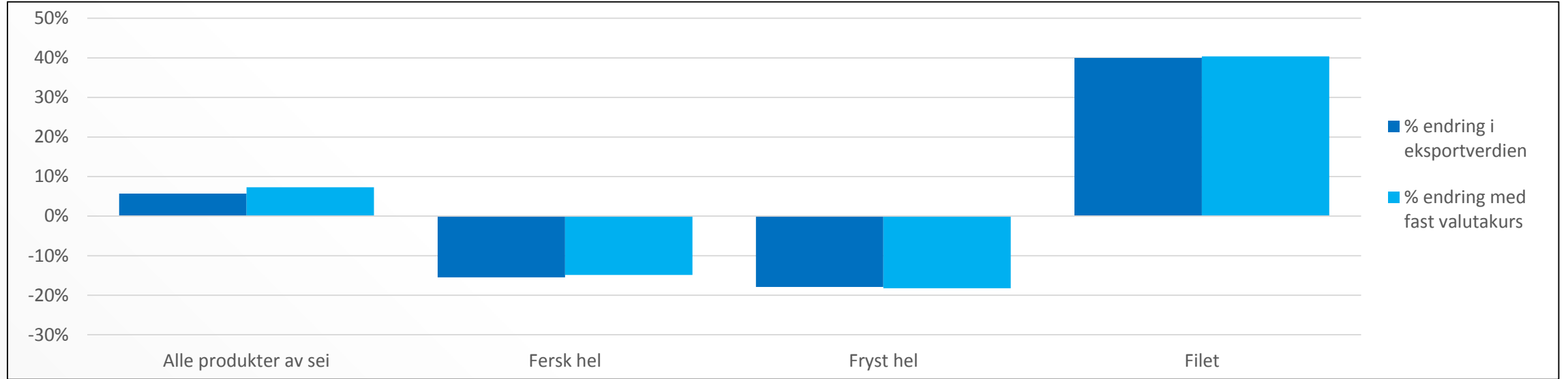

Produkter av sei

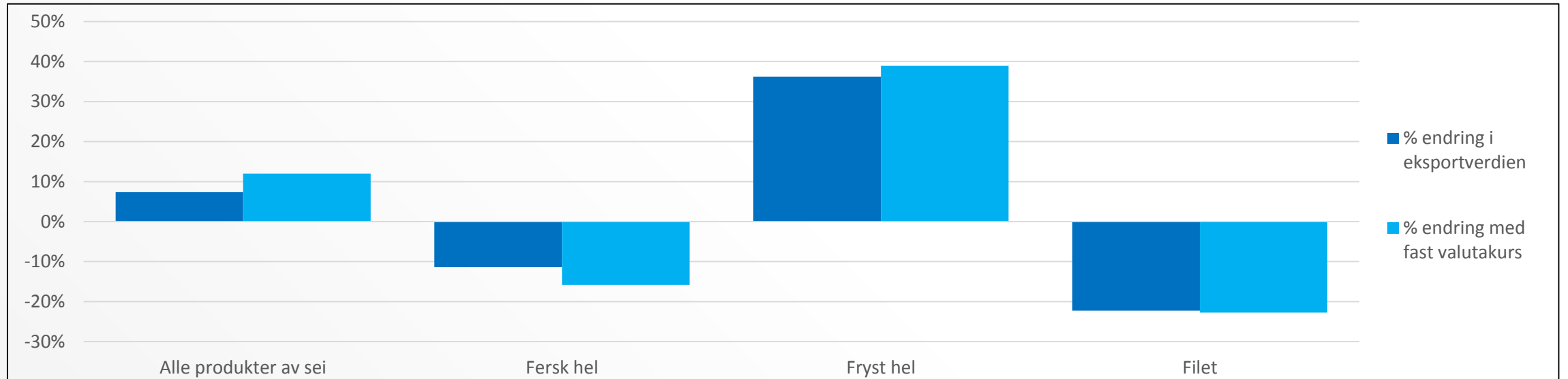

Eksportverdi – Produkter av sei

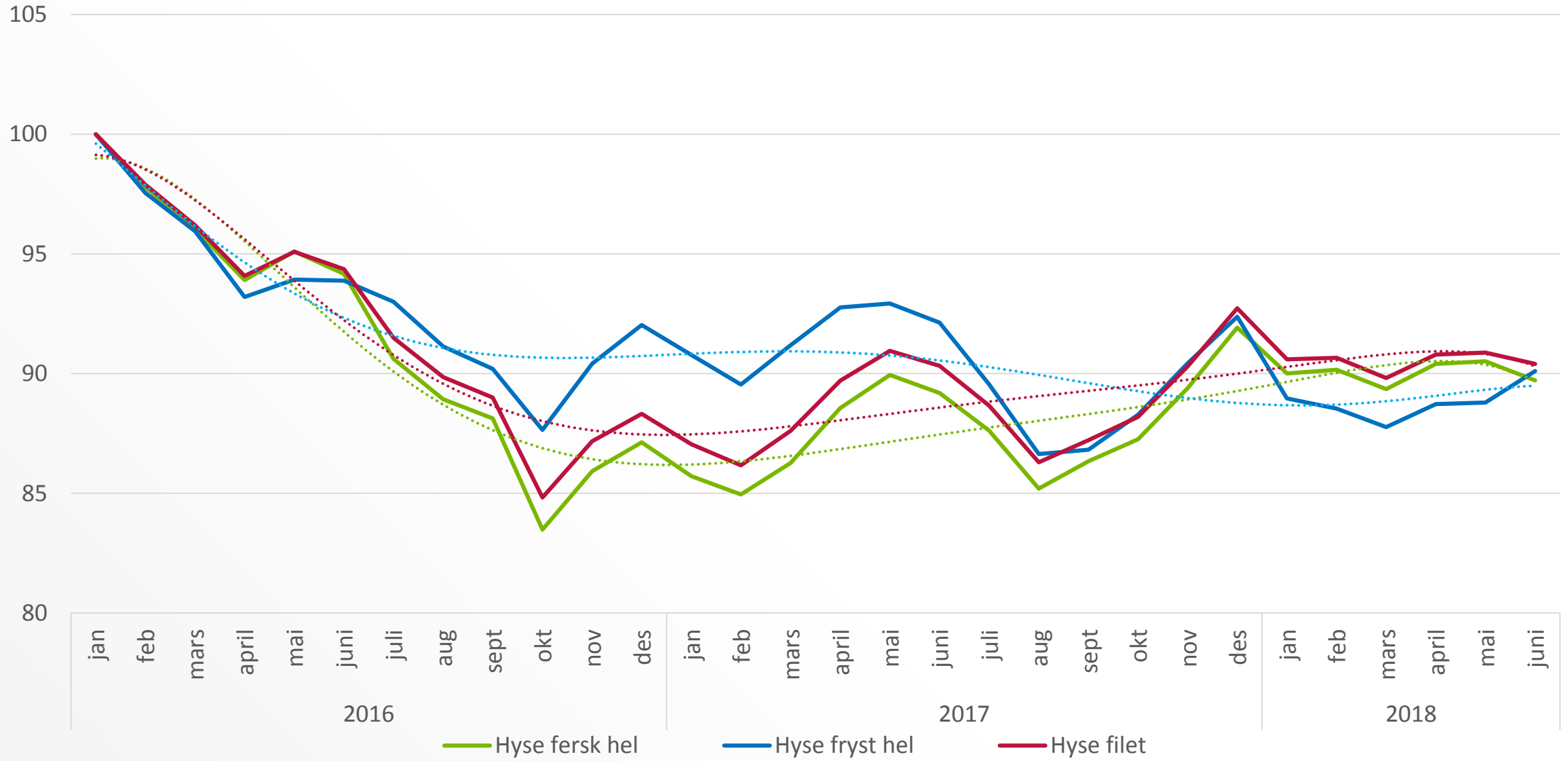
Endring 2016 -> 2017

Endring f.h. 2017 -> f.h. 2018

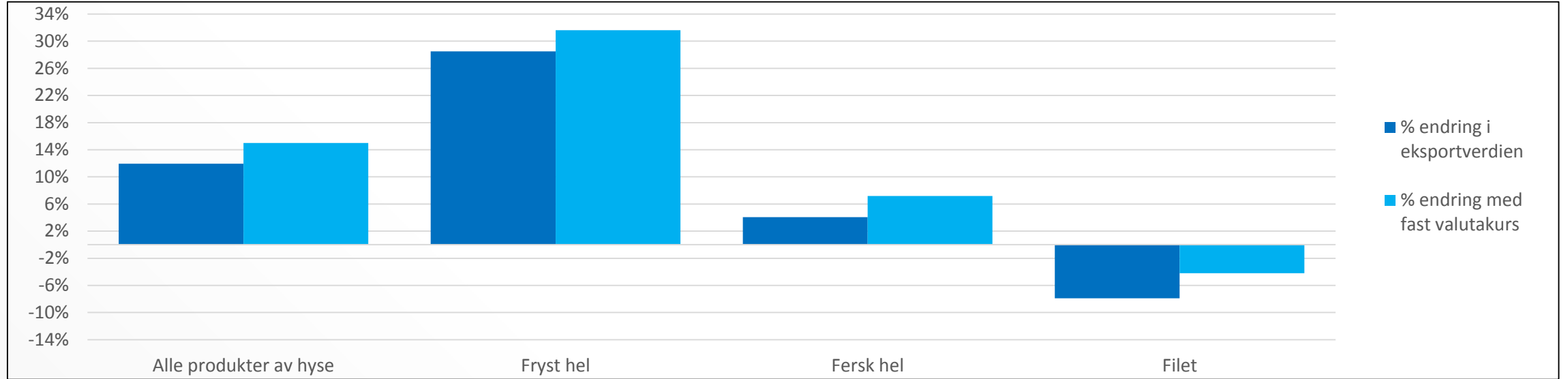

Produkter av hyse

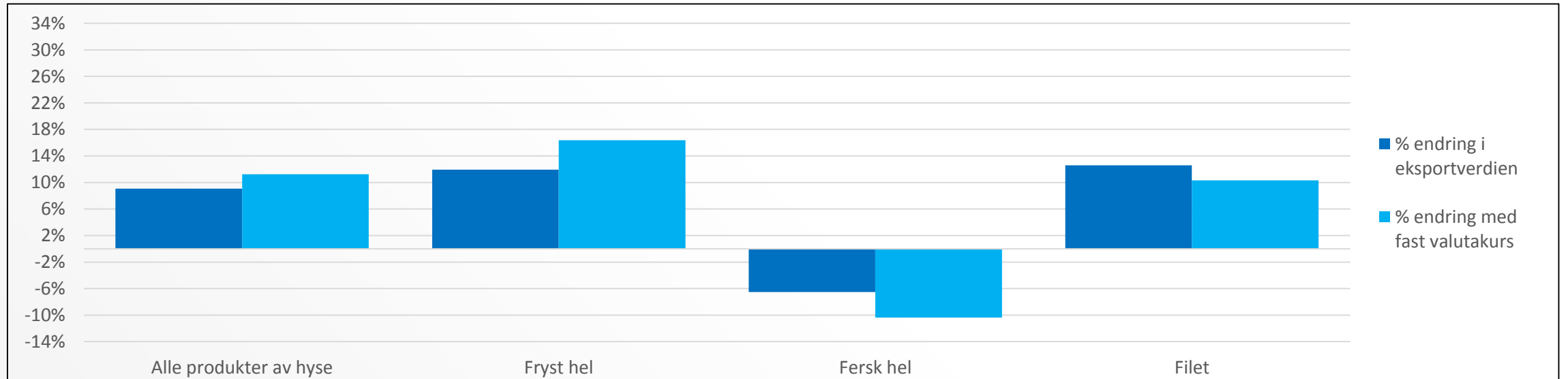

Eksportverdi – Produkter av hyse

Endring 2016 -> 2017

Endring f.h. 2017 -> f.h. 2018

Konvensjonelle produkter

Forklaring av figurene

Denne seksjonen inneholder to typer figurer: Valutakursindekser og analyser av eksportverdi.

Valutakursindeksene

Indeksene er et vektet gjennomsnitt av de handelsvalutaene som brukes ved salg/eksport i den delen av sjømatindustrien som indeksen er merket med.

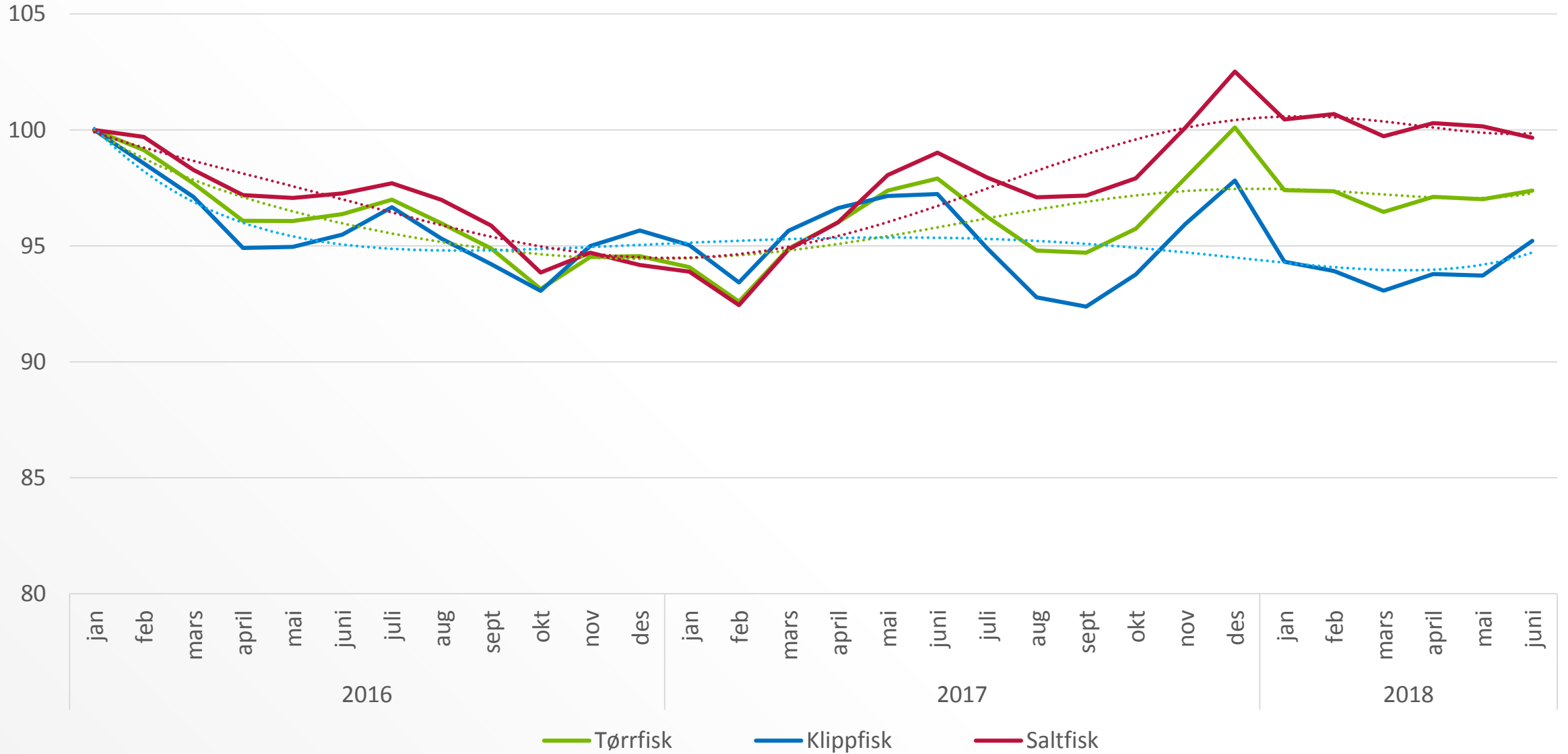
Indeksen er satt med januar 2016 som basetidspunkt (=100). En høyere verdi i indeksen betyr at denne handelsvektede kronkursen svekker seg, mens en lavere verdi betyr at den styrker seg. Én mulig tolkning av indeksen er at den måler utviklingen i internasjonal konkurransekraft hos den delen av sjømatindustrien den beskriver. En høyere indeksverdi vil da indikere forbedret konkurransekraft, mens en lavere verdi indikerer forverret konkurransekraft.

Analyse av eksportinntektene

Dette er en enkel modell som beregner den direkte effekten valutakursendringer kan ha på verdien av sjømateksporten fra år til år. Vi har sett på 2017, som er sammenlignet mot 2016, og første halvår 2018 som er sammenlignet mot første halvår 2017. Modellen er en såkalt kontrafaktisk analyse, der vi sammenligner den reelle utviklingen i eksportverdien (søylene til venstre) med en hypotetisk utvikling der kronkursen holdes fast mellom periodene (søylene til høyre).

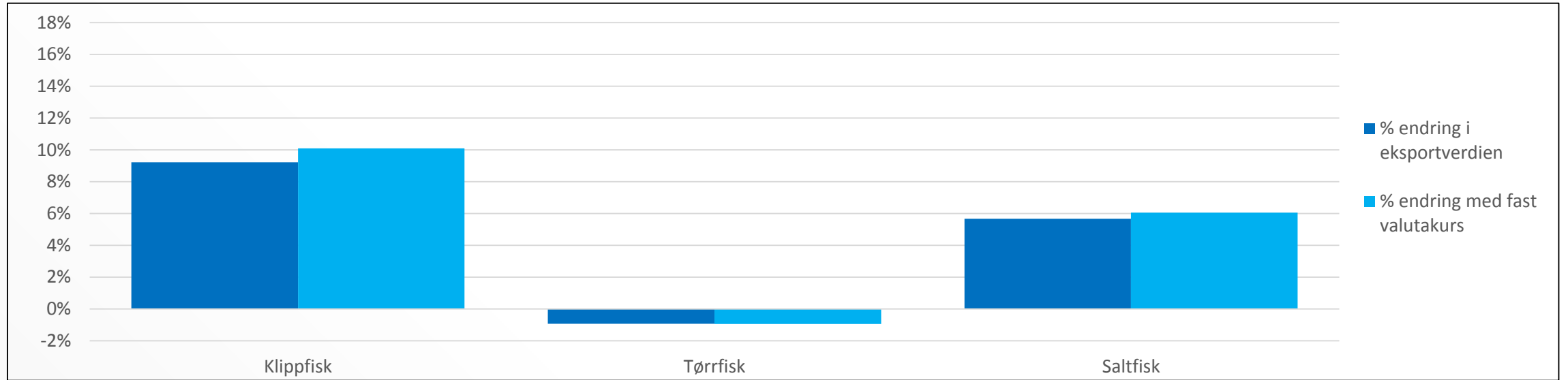

Konvensjonelle produkter

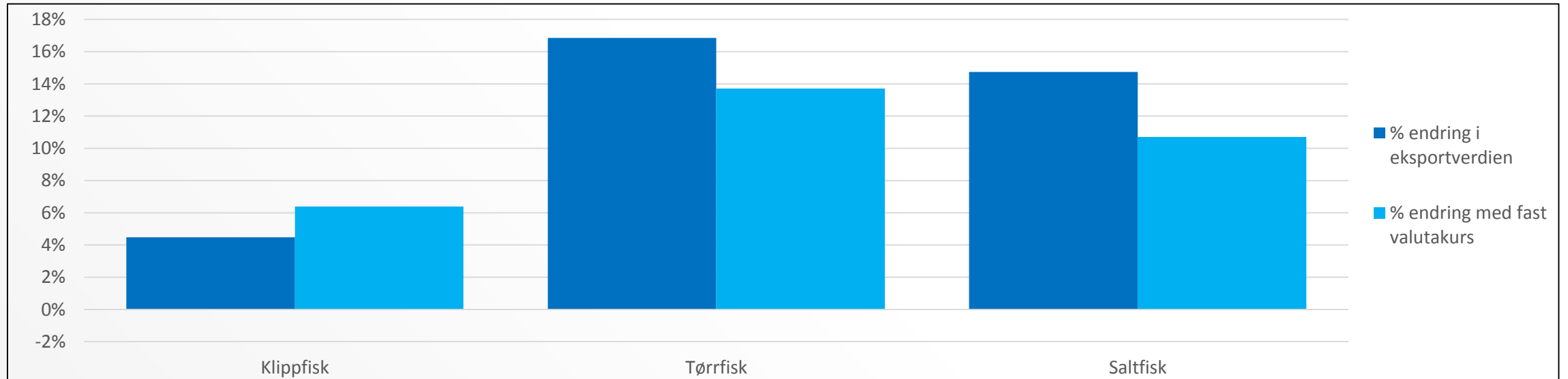

Eksportverdi – konvensjonelle produkter

Endring 2016 -> 2017

Endring f.h. 2017 -> f.h. 2018

Sild og makrell

Forklaring av figurene

Denne seksjonen inneholder to typer figurer: Valutakursindekser og analyser av eksportverdi.

Valutakursindeksene

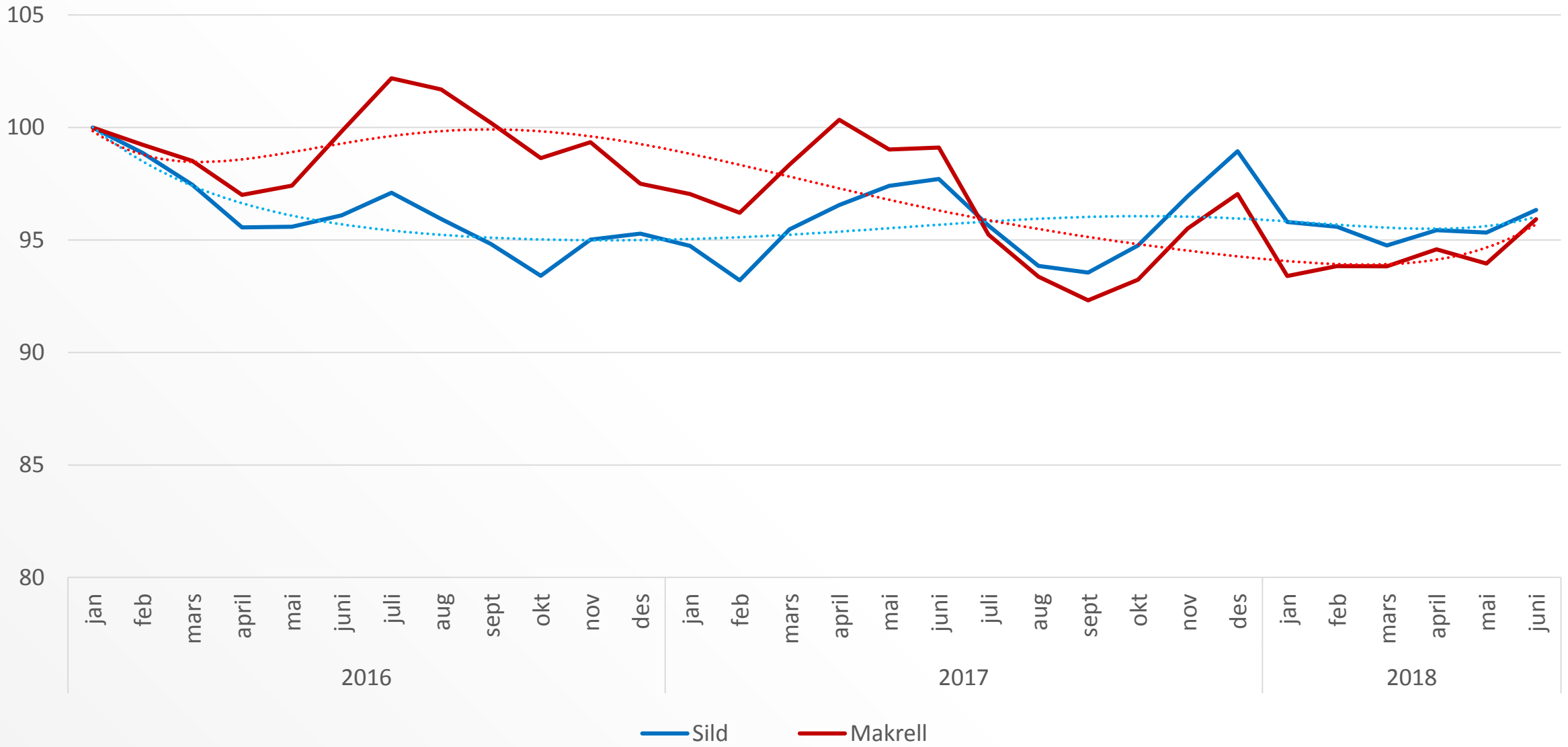
Indeksene er et vektet gjennomsnitt av de handelsvalutaene som brukes ved salg/eksport i den delen av sjømatindustrien som indeksen er merket med.

Indeksen er satt med januar 2016 som basetidspunkt (=100). En høyere verdi i indeksen betyr at denne handelsvektede kronkursen svekker seg, mens en lavere verdi betyr at den styrker seg. Én mulig tolkning av indeksen er at den måler utviklingen i internasjonal konkurransekraft hos den delen av sjømatindustrien den beskriver. En høyere indeksverdi vil da indikere forbedret konkurransekraft, mens en lavere verdi indikerer forverret konkurransekraft.

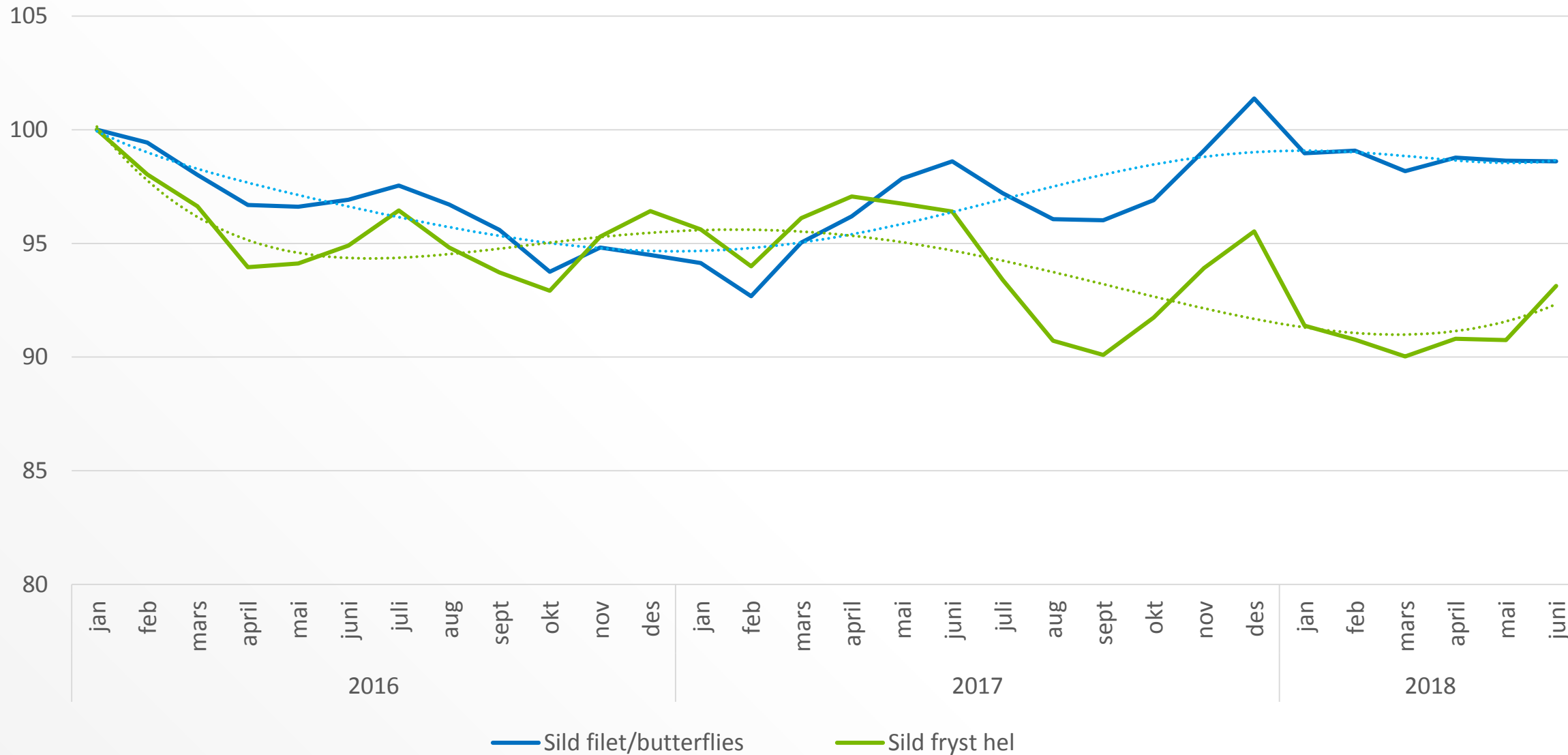
Analyse av eksportinntektene

Dette er en enkel modell som beregner den direkte effekten valutakursendringer kan ha på verdien av sjømateksporten fra år til år. Vi har sett på 2017, som er sammenlignet mot 2016, og første halvår 2018 som er sammenlignet mot første halvår 2017. Modellen er en såkalt kontrafaktisk analyse, der vi sammenligner den reelle utviklingen i eksportverdien (søylene til venstre) med en hypotetisk utvikling der kronkursen holdes fast mellom periodene (søylene til høyre).

Sild og makrell – Alle produkter

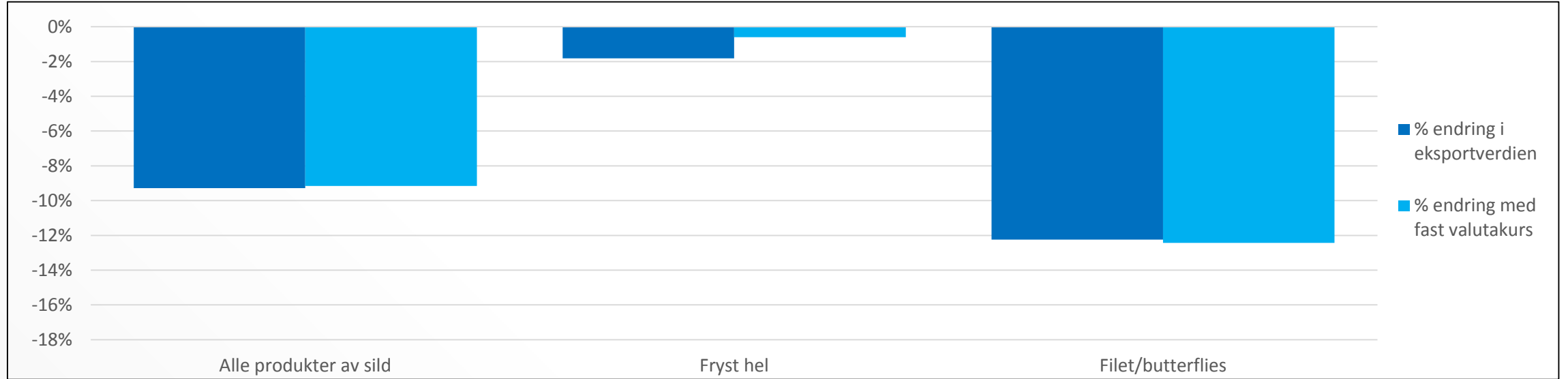

Produkter av sild

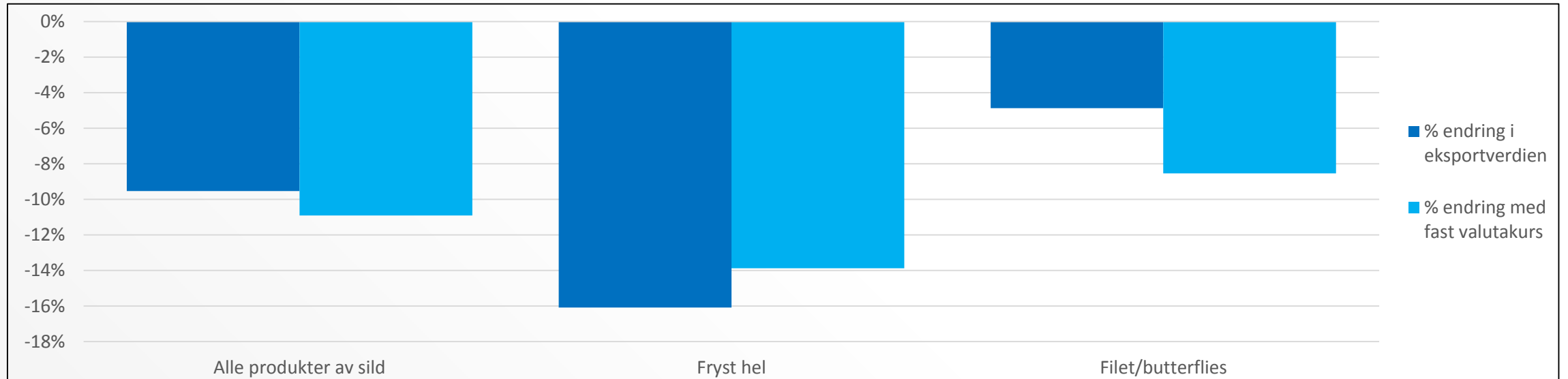

Eksportverdi – produkter av sild

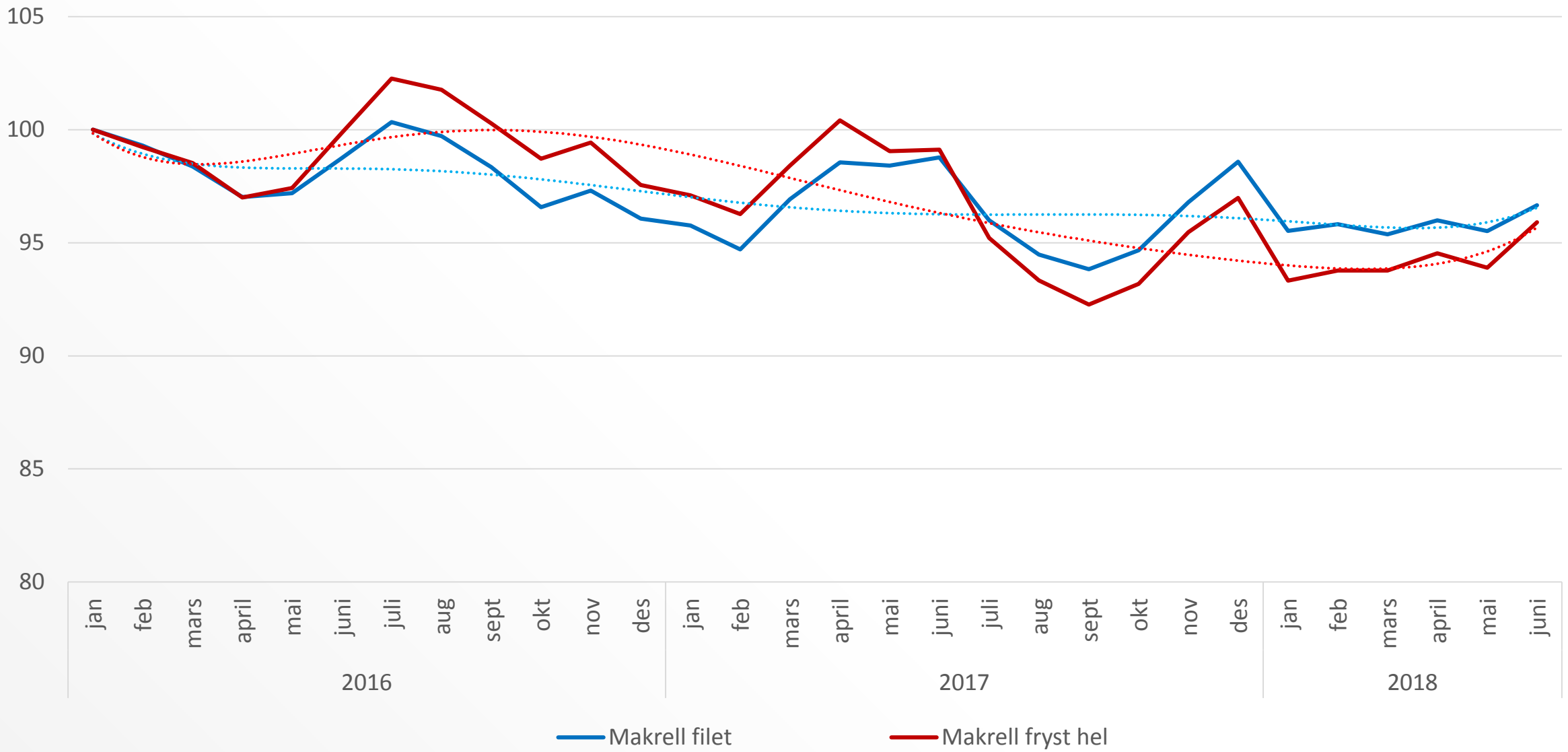
Endring 2016 -> 2017

Endring f.h. 2017 -> f.h. 2018

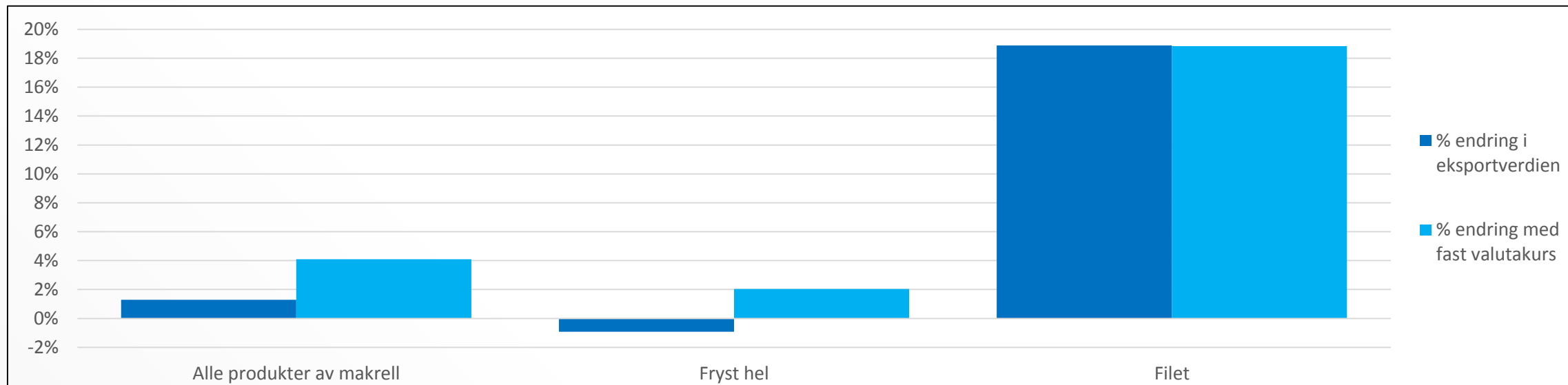
Produkter av makrell

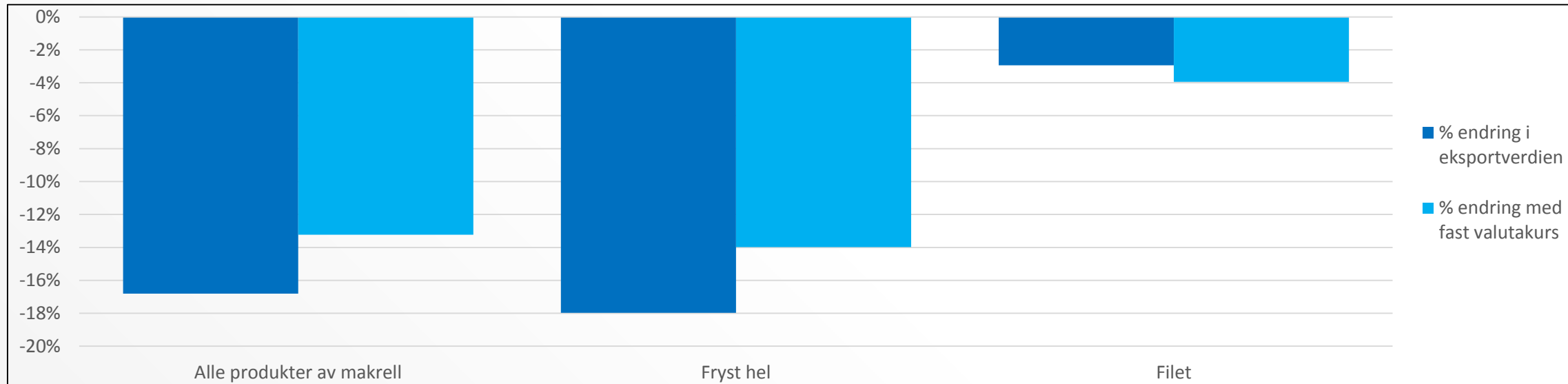

Eksportverdi – produkter av makrell

Endring 2016 -> 2017

Endring f.h. 2017 -> f.h. 2018

Laks

Forklaring av figurene

Denne seksjonen inneholder to typer figurer: Valutakursindekser og analyser av eksportverdi.

Valutakursindeksene

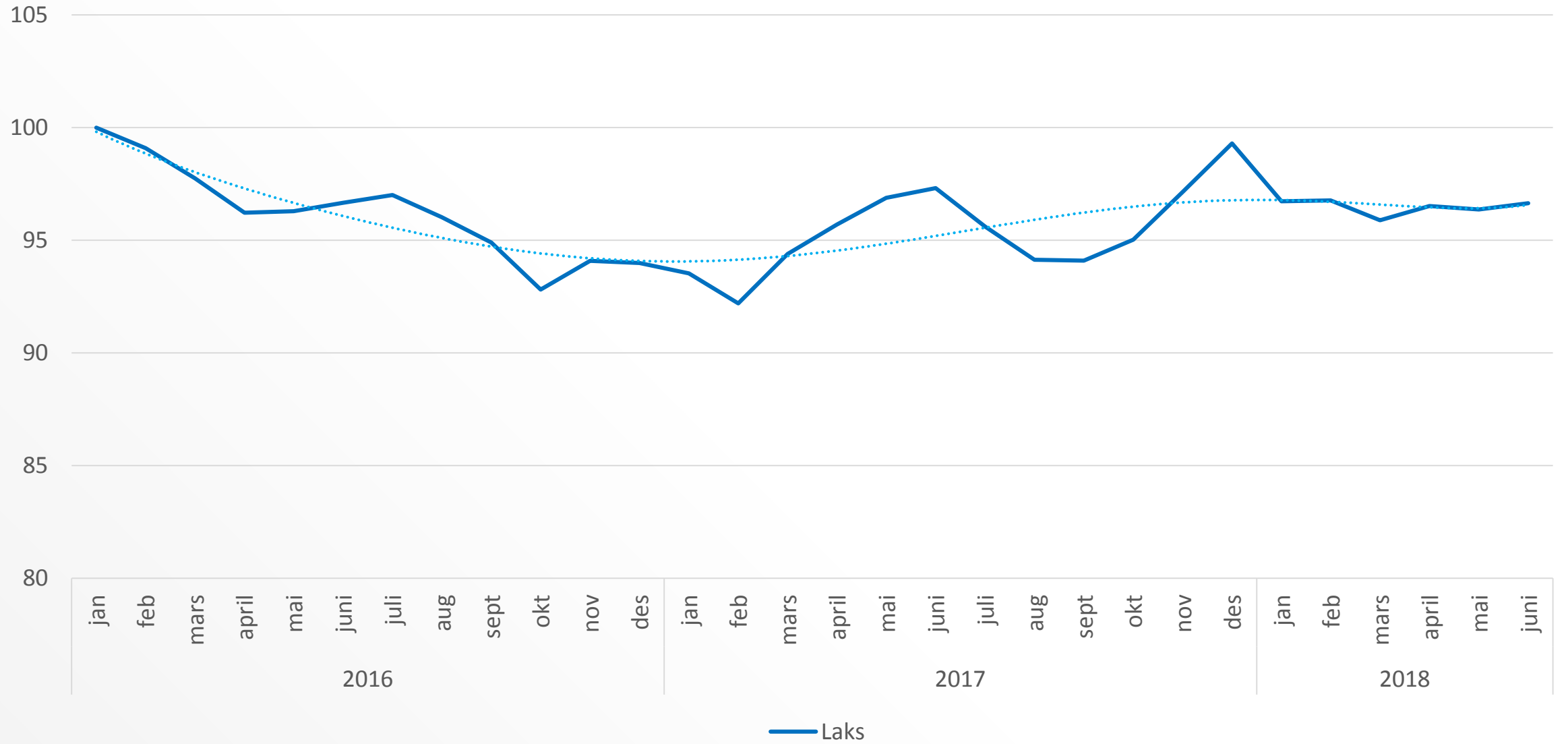
Indeksene er et vektet gjennomsnitt av de handelsvalutaene som brukes ved salg/eksport i den delen av sjømatindustrien som indeksen er merket med.

Indeksen er satt med januar 2016 som basetidspunkt (=100). En høyere verdi i indeksen betyr at denne handelsvektede kronkursen svekker seg, mens en lavere verdi betyr at den styrker seg. Én mulig tolkning av indeksen er at den måler utviklingen i internasjonal konkurransekraft hos den delen av sjømatindustrien den beskriver. En høyere indeksverdi vil da indikere forbedret konkurransekraft, mens en lavere verdi indikerer forverret konkurransekraft.

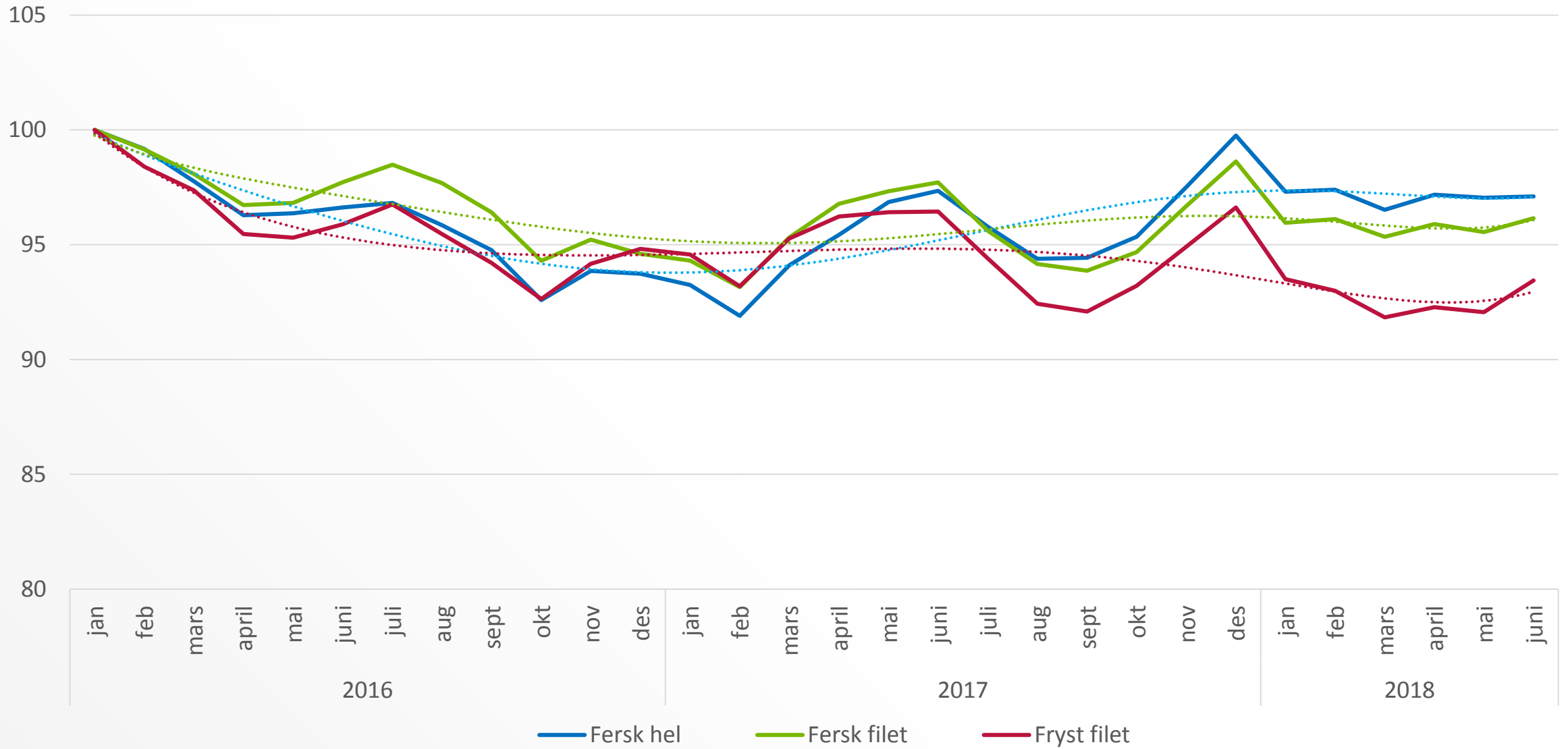
Analyse av eksportinntektene

Dette er en enkel modell som beregner den direkte effekten valutakursendringer kan ha på verdien av sjømateksporten fra år til år. Vi har sett på 2017, som er sammenlignet mot 2016, og første halvår 2018 som er sammenlignet mot første halvår 2017. Modellen er en såkalt kontrafaktisk analyse, der vi sammenligner den reelle utviklingen i eksportverdien (søylene til venstre) med en hypotetisk utvikling der kronkursen holdes fast mellom periodene (søylene til høyre).

Laks – Alle produkter

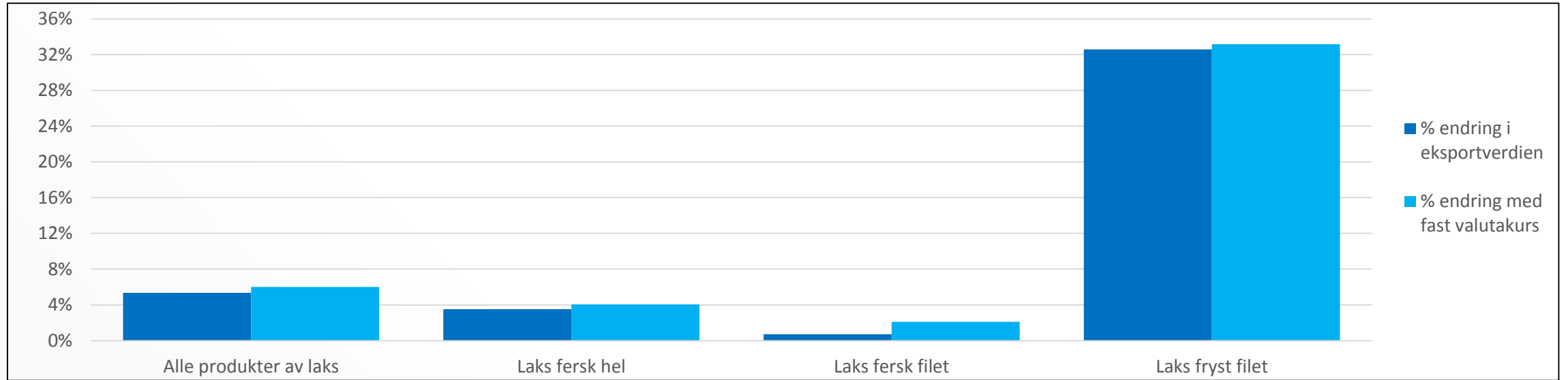

Produkter av laks

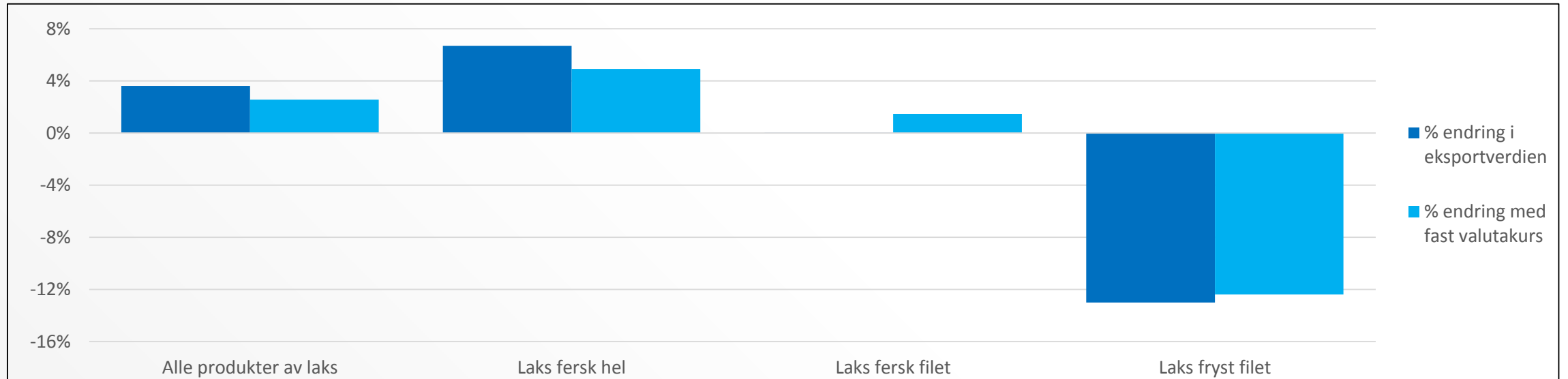

Eksportverdi – produkter av laks

Endring 2016 -> 2017

Endring f.h. 2017 -> f.h. 2018

Konkurransesituasjonen overfor andre produsentland

Forklaring av figurene

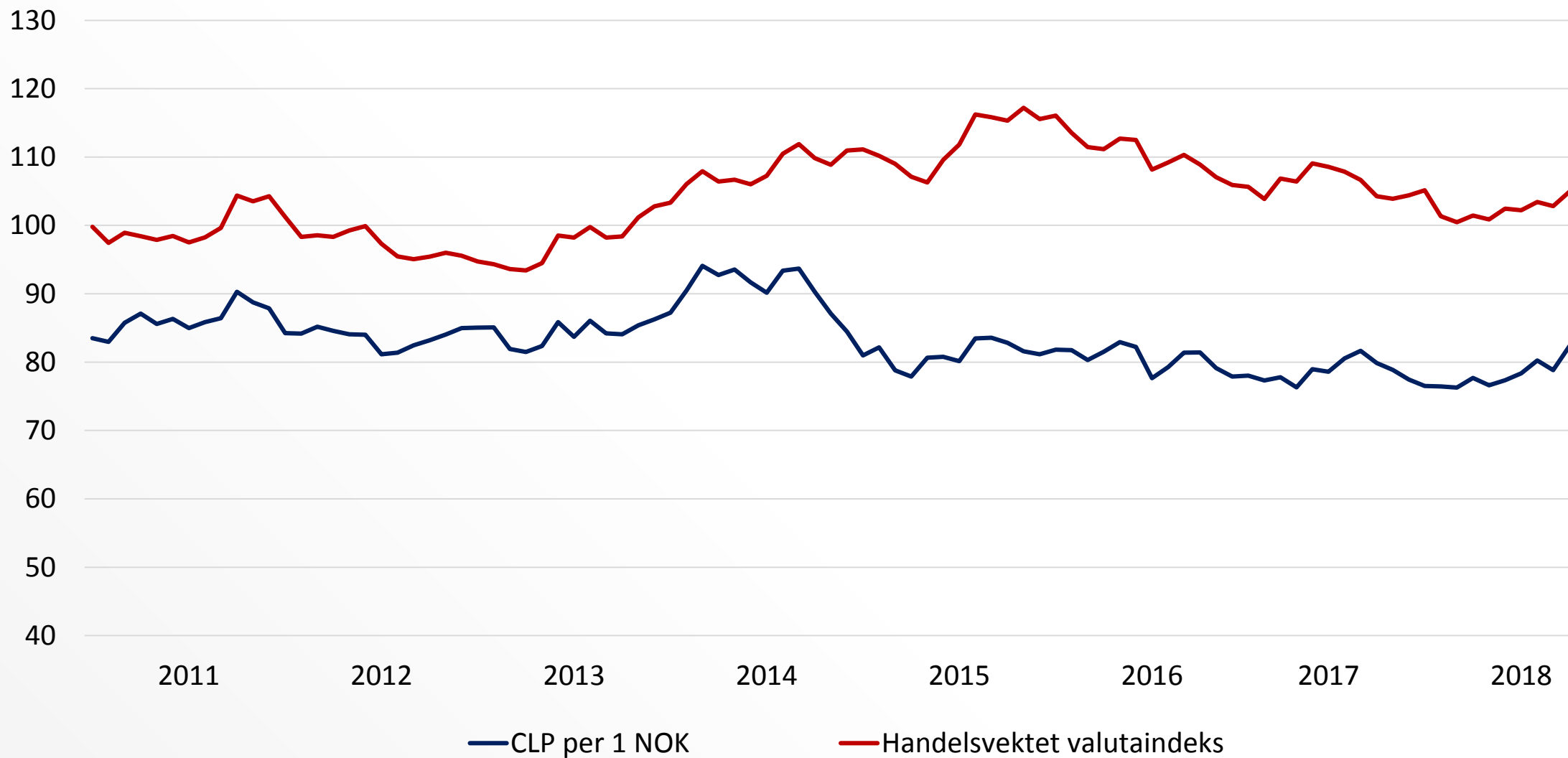
I denne seksjonen ser vi nærmere på de hjemlige valutaene til tre av våre viktigste konkurrenter i sjømatmarkedene: Island, Chile og Skottland. Vi ser på vekslingskursen mellom hver av disse og norske kroner, i tillegg til en handelsvektet valutakursindeks for hvert av landene.

En viktig forskjell fra indeksene/vekslingskursene vist tidligere i presentasjonen, er at vi nå ser på dem fra konkurrentlandets perspektiv. For eksempel: En høyere verdi i den islandske indeksen indikerer en svakere islandsk krone. En lavere verdi på vekslingskursen mot NOK indikerer en sterkere islandsk krone.

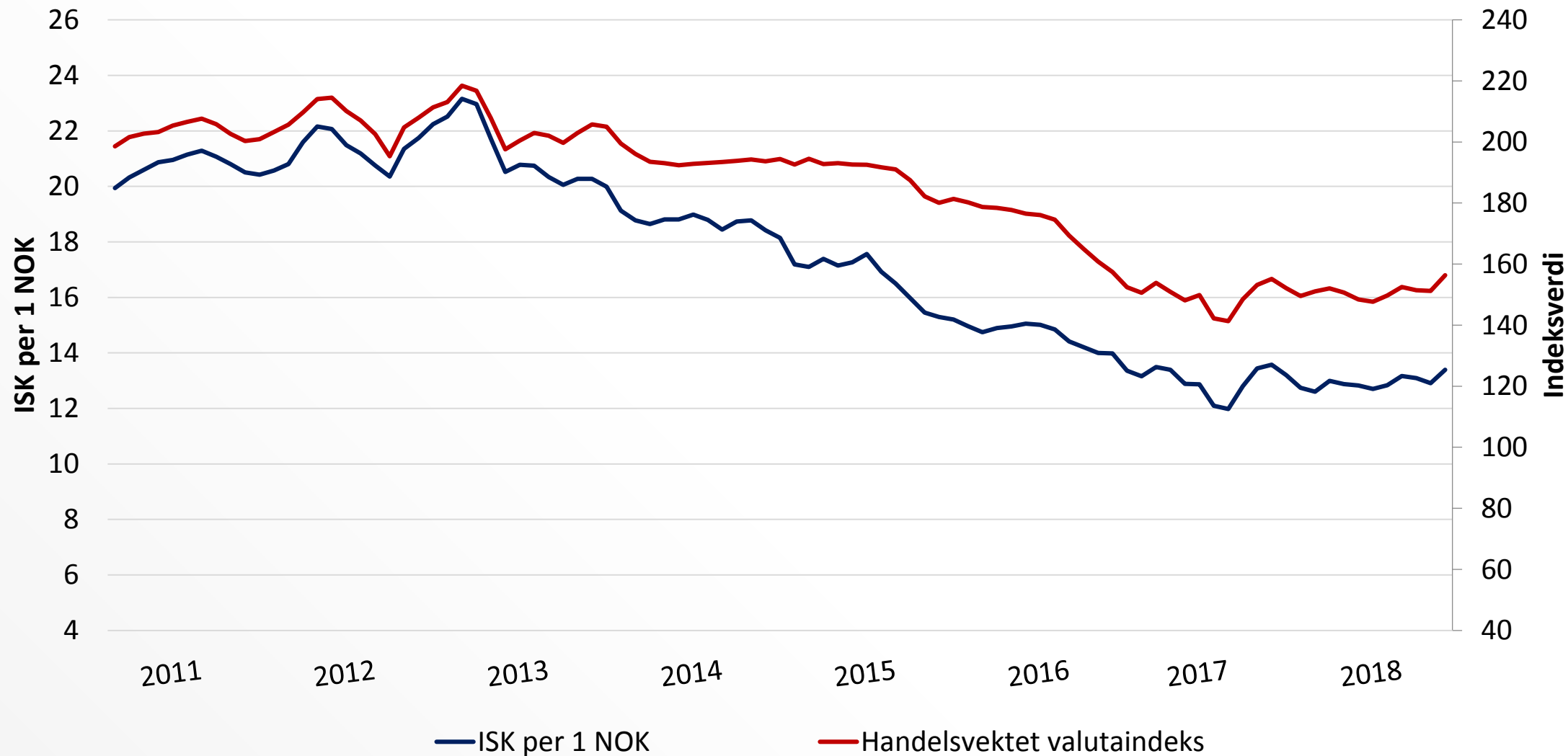
Én mulig tolkning av indeksen er at den måler utviklingen i internasjonal konkurransekraft hos landets eksportindustri. En høyere indeksverdi vil da indikere forbedret konkurransekraft, mens en lavere verdi indikerer forverret konkurransekraft. En høyere verdi i vekslingskursen mot NOK vil dermed spesifikt indikere *en forbedret konkurranseposisjon relativt til norske eksportører*.

Chilenske pesos

Islandske kroner

Britiske pund per 100 NOK

